

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

28 februari 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het indienen van een schadeclaim voor de door het Israëlische leger vernietigde burgerinfrastructuur in Palestina

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over zijn geplande bezoek aan Israël

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over Vlaamse noodhulp aan Goma

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Donderdag 28 februari 2002

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.24 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het indienen van een schadeclaim voor de door het Israëlische leger vernietigde burgerinfrastructuur in Palestina

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het indienen van een schadeclaim voor de door het Israëlische leger vernietigde burgerinfrastructuur in Palestina.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag betreft een jammerlijk actueel thema. We worden immers dagelijks geconfronteerd met een spiraal van geweld in het Midden-Oosten. Deze spiraal is reeds vele jaren geleden gestart met het verjagen van de Palestijnen van hun grondgebied. Dit werd gevolgd door een militaire bezetting, represailles, oorlogen, zelfmoordaanslagen en vergeldingsacties vanuit beide kampen. Gelukkig is er nu het hoopvolle Saoedische voorstel dat erop gericht is dat Israël zich zou terugtrekken uit de in 1967 bezette gebieden en in ruil daarvoor erkend zou worden door alle Arabische landen. Uiteraard is het nog afwachten welke resultaten dit zal opleveren.

Ondertussen gaat de regering van Israël wel verder met haar bezettingsbeleid, een beleid van totale ontreddering van de samenleving dat zowel voor Israël zelf als voor Palestina gevolgen heeft. We hebben daarover vorige week nog getuigenissen kunnen horen tijdens de hoorzitting waarop Pale-

stijnse en Joodse vrouwen waren uitgenodigd. Daaruit bleek nogmaals dat de met veel moeite opgebouwde infrastructuur – gebouwen, woningen, medische centra, ja zelfs olijfbomaarden en dergelijke – systematisch vernietigd wordt.

De Europese Commissie kondigde onlangs aan dat de EU-lidstaten en de Europese Commissie zelf een gezamenlijke lijst zullen opmaken van de schade die het Israëlische leger in de Palestijnse gebieden aanrichtte aan burgerlijke infrastructuur die met middelen van de Europese Unie werd betaald. U dient namelijk te weten dat de EU en de 15 afzonderlijke lidstaten de grootste financier vormen van donorhulp in het gebied.

De belangrijkste schadegevallen zijn de haven en luchthaven van Gaza, het radio- en televisiestation van de Palestijnen in Ramallah en het Intercontinental-hotel in Bethlehem. Eind januari heeft de Wall Street Journal een overzicht gepubliceerd van de beschadigde infrastructuur in Palestina. Die schade vertegenwoordigde een bedrag van 17,3 miljoen euro. Het betreft hier dus schade aan de door de Europese Unie gefinancierde infrastructuur. Het gaat daarbij niet alleen om gebouwen, maar ook over bijvoorbeeld belangrijke bosbouwprojecten in de Gazastrook om erosie tegen te gaan.

Als gevolg van de volledige Israëlische afgrendeling van en binnen de Palestijnse gebieden bedraagt de economische activiteit nu ongeveer de helft van voorheen, met een dramatische impact op het welzijn van de bevolking voor gevolg. De systematische vernietiging van economische burgerdoelwitten door het Israëlische leger komt daar nu bovenop. Deze vernietigingen, waarvan vooral de burgers het slachtoffer zijn, maken deel uit van een strategie van de regering-Sharon om de legitieme Palestijnse gebieden te ondermijnen vanuit een zionistische visie en een apartheidsbeleid om deze gebieden te annexeren.

Glorieux

Ik zei reeds dat vooral burgers hiervan het slachtoffer zijn, en niet zozeer de extremistische militieën die op hun beurt vergeldingsacties uitvoeren en die niet onder de controle van de Palestijnse leider Arafat staan. Uiteraard zijn het Israëliëse gezinnen die het grootste slachtoffer worden van dergelijke vergeldingsacties. Ook dat bleek duidelijk uit de getuigenis, tijdens de hoorzitting, van mevrouw Lerman.

Vlaanderen heeft ook via verschillende projecten van zowel de overheid als van NGO's geïnvesteerd in ontwikkelingsprojecten in Palestina. Zo werd steun verleend aan de oprichting van een centrum voor waterbeheer en de restauratie van een huis in Bethlehem voor de huisvesting van een kinderbibliotheek. Via een 'zachte lening' participeerde Vlaanderen ook in de cofinanciering van een commercieel contract voor de levering van een aantal autobussen aan een Palestijnse toeristische maatschappij en investeerde het in de heropbouw van particuliere woningen.

Mijnheer de minister, in dit verband wil ik u de volgende vragen stellen.

Is er zicht op de schade die reeds door het Israëliëse leger werd aangebracht aan de Palestijnse infrastructuur die met Vlaams donorgeld – zowel vanwege de overheid als vanwege NGO's – werd gefinancierd? Zo ja, zal de Vlaamse regering hiervoor dan een schadeclaim indienen bij de Israëliëse autoriteiten?

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben me ervan bewust dat het hier gaat om een complex en reeds lang aanslepend conflict. Het is me er niet om te doen iemand als de absolute boosdoener of als het absolute slachtoffer af te schilderen. De slachtoffers zijn hier vooral de kinderen uit zowel Palestina als Israël die reeds vele jaren in angst leven, die hun dagen in vluchtelingenkampen moeten doorbrengen en boven wier hoofden een constante terreurdreiging hangt.

De sleutel voor een oplossing ligt evenwel voor het grootste deel in handen van de Israëliëse regering, en niet in de handen van de Palestijnse leider Arafat. Dit was mijns inziens de duidelijke boodschap die hier vorige week werd gebracht door mevrouw Lerman en door mevrouw Bamieh, die vanuit een gezamenlijke vredesbepooring opriepen tot het indienen van een schadeclaim om aldus een duidelijk signaal te geven aan de Israëliëse autoriteiten.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, ik heb hier horen spreken over weerwraak op de Intifada. Ik had hier liever de historische waarheid horen verkondigen. Hoe kan men een oplossing bewerkstelligen als de meest elementaire historische waarheid geweld wordt aangedaan?

Mijnheer Glorieux, eerst loodst u communistische madammen het parlement binnen en nu begint u me al te onderbreken.

Het is toch duidelijk dat de Intifada op initiatief van de Palestijnen begonnen is en dit nadat een eenvoudige oude man de heiligste berg van zijn godsdienst beklom om daar te gaan bidden.

Ondertussen is het voor iedereen wel duidelijk dat de kringen rond Arafat systematisch burgerdoelen treffen. Daarbij worden zelfs families aangevallen tijdens de bar mitswa, het heiligste ogenblik in de jeugd van een jonge jood. Het zijn vooral dancings en shoppingcentra die worden aangevallen, omdat men daarbij zeker is veel jonge burgerslachtoffers te kunnen maken. Die bendes hebben het nog nooit aangedurfd het Israëliëse leger rechtstreeks aan te vallen.

U hebt het ook over Israëliëse zelfmoordcommando's gehad. Zoiets bestaat niet, want dat is tegen hun godsdienst. Die commando's worden uitsluitend door Arabieren opgeleid en ingeschakeld.

U spreekt ook over de vernieling van de haven van Gaza. Welnu, het gaat daarbij om een kleine prefabhaven die met een grote precisie werd vernietigd om de eenvoudige reden dat daar Iranese oorlogsschepen aangemeerd lagen, volgestouwd met wapens om tegen Israël in te zetten. Dat en dat alleen is de waarheid.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, elkeen draagt wel een deel van de waarheid in zich. Een deel van die waarheid hangt af van waar men in de geschiedschrijving begint met betrekking tot het vreselijk conflict dat zich in het Midden-Oosten afspeelt. Het is een bijzonder tragisch conflict en we hopen dan ook dat de thans door Saoedi-Arabië genomen initiatieven tot een bestand zullen leiden dat alle betrokken partijen zullen respecteren. Ik heb daar wel mijn twijfels bij, want de in voorbije jaren opgestapelde haat is ondertussen moeilijk controleerbaar geworden. Haat stapelt zich ook op, en is een moeilijk contro-

Van Grembergen

leerbaar of te leiden gevoel. Laat ons hopen dat er een initiatief groeit dat uitzicht biedt op een oplossing voor Israël en voor de Palestijnse Staat. Laat ons hopen dat deze zijn zelfbeschikkingsrecht en recht op bestaan krijgt, en dat Israël en de Palestijnse Staat naast elkaar kunnen leven.

Mijnheer Glorieux, tot op heden is geen schade gemeld die zou zijn aangericht door het Israëlisch leger aan infrastructuur gefinancierd met Vlaams donorgeld. Mijn gegevens dateren van half februari. Als er intussen iets gebeurd is, heb ik daar geen gegevens over.

Er zijn enkele multilaterale infrastructuurprojecten. In de Hosh as Syrian-wijk van Bethlehem werd een historisch pand voor een bedrag van 304.400 Amerikaanse dollar gerenoveerd. Dit project, in samenwerking met de Unesco, werd onlangs voltooid en heeft geen schade opgelopen. Een tweede project in samenwerking met de Unesco is capacity building en vorming inzake milieubeheer aan de universiteit van Al-Azhar in de Gazastrook. Daar gaat het om een bedrag van 550.200 Amerikaanse dollar. Daar werd evenmin schade gemeld aan de door Vlaanderen gefinancierde apparatuur.

Vervolgens zijn er de bilaterale infrastructuurprojecten. De afdeling Woonbeleid van de administratie Arohm financiert voor een totaal van 991.574 euro (40.000.000 frank) herstellingen aan particuliere woningen in Beit Jala en Beit Sahour, twee dorpen in de buurt van Bethlehem op de Westelijke Jordaanoever, en in Rafah in de Gazastrook. Van Vlaamse zijde wordt dit project door het Vlaams Internationaal Centrum beheerd en van Palestijnse zijde is de Palestinian Hydrology Group de uitvoerder. De PHG is een soort VOI, een onderdeel van de Palestijnse overheid.

Op 27 februari 2002 bezorgde de consul-generaal in Jeruzalem, de heer D'Aes, mij een overzicht van de recent door het Israëlisch leger toegebrachte schade aan de woningen die via het project hersteld werden. In Beit Jala bedraagt de schade 52.000 Amerikaanse dollar, in Beit Sahour 5.000 Amerikaanse dollar en in Rafah 64.800 Amerikaanse dollar. In totaal komt de schade op 5.680.866 frank of 140.825 euro. Deze gegevens zijn mij door het consulaat-generaal in goed vertrouwen verstrekt. Ze zijn gebaseerd op cijfers van de

PHG. Dit is natuurlijk een betrokken partij. Ik ga ervan uit dat er echt schade is. Ik laat de exactheid van de cijfers niet door een Vlaams ingenieur nachecken. Laat ons zeggen dat de cijfers relatief zijn.

Als de Europese Unie een schadeclaim indient voor schade aan infrastructuur verwezenlijkt met Europese fondsen, dan zal Vlaanderen deze claim steunen en eventueel een eigen claim indienen. De Spaanse minister van Buitenlandse Zaken Piqué heeft in naam van het Spaanse voorzitterschap van de Europese Unie op 29 januari jongstleden een brief gericht aan zijn Israëlische ambtsgenoot, de heer Peres. Hij veroordeelt daarin de vernieling van de burgerinfrastructuur door Israël sterk. Hij geeft een overzicht van de aangerichte schade en laat de mogelijkheid van een claim open. Federaal minister van Buitenlandse Zaken Michel en ikzelf zijn het volledig eens met de inhoud van die brief. Gelet op de oorlogslogica in dat gebied lijkt het effectief indienen van een claim weinig productief, zelfs al is het een louter politiek signaal. Daarover kan men natuurlijk discussiëren. We moeten vooral ruimte creëren voor het recente Saoedische initiatief. Dit is niet het moment om iemand te beschuldigen. Het evenwicht is zo broos. Ik ken uw gevoeligheid en rechtvaardigheidsgevoel in deze zaak maar laat ons nu proberen mee oplossingen te stimuleren en onderhandelen vanuit de Europese Unie en vanuit de beperkte mogelijkheden van Vlaanderen.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Ik dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Als er geen concrete schadegevallen aan de door Vlaams donorgeld gefinancierde projecten gemeld zijn, dan heeft het natuurlijk geen zin om een schadeclaim in te dienen. Het lijkt me wel zinvol om ook vanuit Vlaanderen een brief te sturen met op zijn minst de vermelding van onze bezorgdheid over de beschadigingen van burgerinfrastructuur. U zou de mogelijkheid om een claim in te dienen kunnen openlaten voor het geval er expliciet Vlaamse infrastructuur beschadigd zou worden of zijn. Ik laat de opportuniteit van zo'n brief volledig aan uw beoordelingsvermogen over. Ik heb daar het volste vertrouwen in.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over zijn geplande bezoek aan Israël

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over zijn geplande bezoek aan Israël.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Zowat een jaar geleden, mijnheer de minister-president, kondigde u de bouw aan van een Vlaams holocaustmuseum. De jongste tijd zijn er over dit museum, dat ten vroegste in 2005 zijn deuren zal openen, al heel wat polemiek gevoerd. Zo woedt er onder de experts een strijd over wie in de besturende VZW mag zetelen en de geschiedenis van de holocaust mag schrijven. Ook de geplande locatie in Mechelen, tegenover het bestaande Joods Museum voor Deportatie en Verzet, de vroegere Dossinkazerne, werd door de stad Antwerpen aangevochten.

Inmiddels is ook bekend geraakt dat u voor het Vlaams holocaustmuseum inspiratie wilt gaan opdoen in Israël. De joodse gemeenschap in België heeft u uitgenodigd in Jeruzalem Yad Vashem te bezoeken, het monument dat herinnert aan de uitroeiing van de joden tijdens de Tweede Wereldoorlog. De plannen voor het bezoek aan Jeruzalem werden halverwege vorige maand de wereld ingestuurd door de heer Harel, adjunct-directeur-generaal voor het ministerie van Buitenlandse Zaken in Israël, die er in één adem aan toevoegde dat de minister-president momenteel niet welkom is in Israël, zelfs niet als het bezoek past in plannen voor een Vlaams holocaustmuseum.

Rechtstreekse aanleiding voor de ongestuvrijge opstelling en het persona non grata verklaren door Israël zijn de verzuurde relaties tussen ons land en Israël, meer bepaald als gevolg van de klacht ingediend in ons land tegen premier Sharon en de beslissing van de Vlaamse regering van begin december om voorlopig geen nieuwe projecten van rechtstreekse samenwerking op te starten, noch met Israël – en dan gaat het over het cultureel akkoord van 1967 – noch met de Palestijnse Autoriteit, zolang geen einde wordt gemaakt aan de huidige spiraal van militair geweld en terreuraanslagen.

Mijnheer de minister-president, ik wil u dan ook een aantal vragen stellen. Zult u ondanks de dreigende taal van Israël uw bezoek aan Israël laten plaatsvinden ? Zo ja, wanneer wordt het bezoek

gepland en kan het daadwerkelijk plaatsvinden ? Zult u tijdens dat eventuele bezoek aan Israël het Vlaamse standpunt inzake het conflict in het Midden-Oosten op officieel niveau meedelen ? Ik herinner u eraan dat dit standpunt eigenlijk voortvloeit uit een voorstel van resolutie dat in het Vlaams Parlement is goedgekeurd. Welke initiatieven kunt u bij een eventueel bezoek nemen inzake het opnieuw vooruit helpen van het vredesproces tussen Israël en Palestina ? We zijn een klein land en een kleine regio, maar we hebben mijns inziens toch wel enige expertise op het vlak van het vreedzaam samenleven van diverse gemeenschappen. We kunnen daar dus een rol spelen, zij het een bescheiden rol.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : We hebben weinig bevoegdheden inzake buitenlandse zaken, mijnheer de minister-president, maar u bent de aangewezen persoon. U bent de minister-president van een regio die in zekere zin, wat de meerderheid betreft, toch wel streeft naar een grotere zelfstandigheid, zo niet, naar onafhankelijkheid. U zult het moeilijk hebben. U weet welke ongelooflijke dingen er zijn gebeurd. U benadert dit op de best mogelijke wijze, namelijk doordat Vlaanderen het initiatief neemt ook een monument tot herdenking van de naziterreur op te richten.

Ik weet dat u een persoonlijk vriend bent van de heer Verhofstadt. Wat hij daar heeft aangevangen is onnoemelijk. Maar wat Israël het meest heeft getroffen is niet zozeer het proces tegen Sharon, maar het feit dat het bespottelijke België als enige NAVO-land op 12 september 2001 een voorwaarde heeft gesteld tot gebruik van de Belgische middelen door de NAVO. Dat voorbehoud, dat 12 uur heeft geduurd, is niet toevallig opgeworpen door twee vice-premiers die beide ex-communist zijn. Dat is zowel in Israël als in de VS hard aangekomen. Het is maar met moeite goedgeemaakt, na 12 uur. Dat is de diepere reden voor de diepe kloof.

Als oppositielid zou ik u dus een raad willen geven. Ik ben een grijsaard. Na de oorlog heb ik verbleven in de Dossinkazerne, helemaal niet omdat ik werd vervolgd, maar omdat ik er mijn militaire dienst deed. Ik heb daar toen veel joodse moeders met hun kind zien komen, om dit te herdenken. Dat deed me iets. Dat heb ik maandenlang meege maakt. Ik heb ook nooit begrepen dat men daar appartementen is gaan oprichten, maar daar gaat het nu niet om. Wat ik wil vragen is het volgende. Zou het niet nuttig zijn mocht de Antwerpse joodse gemeenschap, die zoveel invloed heeft in Israël

Verrijken

en grote inspanningen levert voor het voortbestaan van Israël, een bepaalde bemiddeling tot stand brengen ?

Verder wil ik u erop wijzen dat de staat Jordanië nooit heeft bestaan. Dat besef zit diep in het joodse bewustzijn. In de moderne tijden was dat Brits gebied. Indien Balfour zijn belofte was nagekomen in 1918, dan had een groot deel van de holocaustgruwel nooit plaatsgevonden. Ook dat is een besef dat diep in het joodse wezen zit en dat u hopelijk, met het gevoel voor nuance u eigen, mee in overweging zult nemen.

Denkt u er ook aan nooit te spreken over een gedeeld Jeruzalem. Jeruzalem is immers sinds de oertijden altijd, onophoudelijk en zonder enige mededeling de heilige stad van de joden geweest. Op het ogenblik van de onafhankelijkheidsverklaring van 1948 waren er in het hele zogenaamde Jordanië, een staat die nooit heeft bestaan, 150.000 Arabieren. Er werd een enorme welvaart gecreëerd door het joodse genie. Die is er nu nog in Israël, en dan nog in oorlogstoestand. De Negev-woestijn is nu een paradijs. Hoe vreemd het ook kan klinken, tienduizenden Arabieren werden daardoor aange trokken, omdat ze mee wilden genieten van die welvaart, die totaal onbekend is in Jordanië en zelfs in Syrië. Denkt u daaraan, mijnheer de minister-president. Er zijn tientallen jaren geweest dat er geen Intifada was in Israël en de zogenaamd bezette gebieden. Over dat laatste wil ik het nog even hebben : dat zijn toch geen bezette gebieden ? Zes Arabische legers hebben toen Israël aangevallen, en Israël is door het geluk van de wapens verder kunnen gaan in de verdediging dan de bedoeling was, zodat er sprake was van deze gebieden. Het grootste gedeelte ervan is aan Egypte teruggegeven, zonder dat er iets in de plaats is gevraagd. Men moet het niet hebben over bezette gebieden als gevolg van een aanvalsoorlog. Dat is toch niet het geval ? Neen, het gaat over een pandgebied als gevolg van een verdedigingsoorlog tegen zes sterk bewapende maar blijkbaar erg onbekwame Arabische legers.

Hopelijk wilt u al die gedachten mee in overweging nemen wanneer u zult spreken over een beperkt – we zijn niet bevoegd voor buitenlandse zaken – maar schitterend onderwerp, namelijk de oprichting van dat monument. Als u die waarheden van een oude man als ik mee in overweging neemt, dan zult u volgens mij nog meer succes hebben dan uw eigen talenten u zullen bezorgen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik wil de vragen van de heer Hostekint ondersteunen. Een bezoek, als dit mogelijk zou zijn, kan een aantal kansen bieden om het Vlaamse standpunt kenbaar te maken. Mocht Vlaanderen een bijdrage kunnen leveren aan dat vredesproces, dan kan dat alleen maar worden toegejuicht.

Ik wil er nog één vraag aan toevoegen. Ik dacht dat Israël tot op heden officieel, zowel inzake de beslissing om niet te beginnen met nieuwe projecten als inzake dit onderwerp, nog niets op de tafel van de Vlaamse regering had gebracht. Is er ooit officieel protest aangetekend door Israël, zowel inzake voornoemde beslissing als inzake dit bezoek ? Of hebben we het hier over de woorden van een diplomaat ? Of over geruchten ?

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik wil me aansluiten bij de vragen van de heer Hostekint, vanuit de bekommernis die alle democratische fracties delen, namelijk het streven naar vrede in dit gebied. Alle fatsoenlijke middelen moeten daartoe worden aangewend.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik weet niet of er communisten in de zaal zijn. De heer Verrijken geeft de indruk er elke ochtend een tussen zijn boterham te willen leggen en te verorberen. Voor de rest neem ik akte van zijn goede raad en zijn soms toch wel aparte kijk op de geschiedenis.

Ik kom tot de vragen van de heer Hostekint. Ik wil inderdaad wat verduidelijkingen aanbrengen over de uitnodiging die ik heb gekregen om een bezoek te brengen aan Israël. Die uitnodiging is uitgegaan van de voorzitter van de raad van bestuur van het Joods Museum voor Deportatie en Verzet in Mechelen.

Het was inderdaad de bedoeling een bezoek te brengen aan Israël, meer bepaald aan Yad Vashem. Ik heb trouwens reeds eerder de kans gehad een bezoek te brengen aan dit indrukwekkende monument. Na een interne coördinatie op mijn kabinet hebben we echter beslist voorlopig niet op die uitnodiging in te gaan omdat we geen indruk van par-

Dewael

tijdigheid willen wekken. Die beslissing werd ook genomen omwille van de slechte ontwikkelingen in de Belgisch-Israëlische relaties, onder meer veroorzaakt door het proces tegen premier Sharon.

Ikzelf heb in Vlaanderen, in België of ten aanzien van Israël nooit over dat bezoek gecommuniceerd. Ik was op zijn zachtst uitgedrukt nogal verbaasd dat het idee van een mogelijk bezoek aan Israël in de openbaarheid is gekomen en dat dit gekoppeld werd aan de uitspraak van een hoge diplomaat – die België vrij goed kent omdat hij lang op de Israëlische ambassade heeft gewerkt – die er in feite op neerkwam dat ik daar niet welkom zou zijn.

Ondertussen heb ik een lang onderhoud gehad met de ambassadeur van Israël in België. Van hem heb ik vernomen dat de uitspraak van die hoge diplomaat niet het officiële regeringsstandpunt tegenover mijn persoon heeft weergegeven. Ik heb dat onderhoud ook aangegrepen om het standpunt van de Vlaamse regering – dat in het verlengde ligt van de Septemberverklaring – aan de ambassadeur toe te lichten. Daar bestonden immers nogal wat misvattingen over.

Op dit ogenblik acht ik een reis naar Israël niet aangewezen. Voor de verdere toekomst sluit ik dat evenwel niet uit. Ik zal dat beslissen in functie van de verdere ontwikkelingen op het terrein.

Ik wil nogmaals in herinnering brengen dat het standpunt van de Vlaamse regering officieel werd meegedeeld door minister Van Grembergen, via een nota aan de Israëlische ambassade.

Tijdens het onderhoud op de Israëlische ambassade dat op 12 februari plaatsvond, heb ik nogmaals beklemtoond dat onze houding eigenlijk bijzonder evenwichtig is. Ik heb daarbij verwezen naar vroegere uitspraken, onder meer naar de Septemberverklaring. Daarbij heb ik de stelling herhaald dat een oplossing van het conflict zowel de oprichting en de erkenning van een Palestijnse staat als de erkenning, door de Arabische wereld, van de staat Israël inhoudt. Het is die gelijktijdige benadering die de basis van ons standpunt vormt.

Ik heb er daarbij ook op gewezen dat de uitvoering van de lopende overeenkomsten, akkoorden en initiatieven kan verdergaan. Van sancties is er dus geen sprake.

U hebt ook gevraagd welke initiatieven ik desgevallend ter plaatse zou nemen om een bijdrage te

leveren aan het vredesproces. Ik wil terzake nogmaals duidelijk maken dat ons regeringsstandpunt eigenlijk inhoudt dat de Vlaamse overheid zich inschrijft in de multilaterale benadering, en ook de standpunten van de Verenigde Naties en van de Europese Unie volledig onderschrijft. We steunen in het bijzonder de EU-aanpak die helemaal anders is dan die van bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Het is onze grote wens dat de Europese Unie nog actiever zou worden op diplomatiek vlak.

In dat kader is het niet aangewezen of opportuun ook nog eens zelfstandig te gaan optreden met nieuwe initiatieven om het vredesproces te bevorderen. Daarmee zeg ik zeker niet dat dergelijke initiatieven er niet zouden moeten zijn. Ik denk enkel dat we er thans beter aan doen de houding van de Europese Unie te onderschrijven en er via alle mogelijke kanalen op aan te dringen dat de Europese Unie zich op dit vlak nog actiever zou opstellen in het belang van het vredesproces.

De heer Miel Verrijken : Ik wens het woord te vragen omdat ik me persoonlijk aangevallen voel.

De voorzitter : Ik stel voor dat eerst de vraagsteller aan het woord komt. Daarna zal ik u het woord verlenen, maar in het verslag zal enkel opgenomen worden wat met dit persoonlijk feit te maken heeft.

De heer Patrick Hostekint : Ik denk dat de minister-president een verstandige beslissing heeft genomen. De toestand is inderdaad te gespannen zodat het wijselijker is die reis voorlopig uit te stellen. Voorlopig, want in de toekomst is een dergelijke reis zeker niet uit te sluiten.

Ook het standpunt van de Vlaamse regering vind ik zeer evenwichtig. Dit standpunt houdt in dat u voorlopig de steun opschort aan projecten in zowel Israël als de Palestijnse gebieden. Blijkbaar is dit in Israël niet goed overgekomen. De Israëlische regering aanvaardt immers niet dat zij op dezelfde voet wordt geplaatst als de Palestijnse Autoriteit.

Ik ga volledig akkoord met wat u hebt gezegd in verband met de initiatieven die eventueel genomen zouden kunnen worden indien u in de toekomst vooralsnog een bezoek zou brengen aan Israël.

U hebt trouwens het Vlaamse standpunt reeds officieel meegedeeld naar aanleiding van uw onderhoud met de Israëlische ambassadeur in Brussel. Daarin wordt duidelijk gemaakt dat u zich volledig aansluit bij de stellingname van de Verenigde Naties en van de Europese Unie, iets waarmee ik volledig akkoord kan gaan.

Hostekint

Het grote probleem is dat Israël onvoorwaardelijk wordt gesteund door de Verenigde Staten van Amerika. Ik grijp deze aangelegenheid aan om nogmaals te wijzen op de kwalijke rol die de VS in dit conflict spelen. De VS verlenen een eenzijdige steun aan Israël, wat eigenlijk niet verwonderlijk is wanneer men weet dat thans in de VS een president aan de macht is gekomen die niet uit is op vrede in het Midden-Oosten, maar eerder aanstuurt op een confrontatie tussen Israël en Palestina. Dat is mijns inziens de kern van het probleem in het Midden-Oosten dat helaas opnieuw honderden onschuldige slachtoffers eist, waaronder vele kinderen en vrouwen. De objectiviteit gebiedt mij wel hieraan toe te voegen dat zowel vanwege Israël als vanwege Palestina heel wat fouten worden begaan, ja zelfs misdaden worden gepleegd.

De voorzitter : Ik denk dat we de door de minister-president uiteengezette lijn volledig kunnen ondersteunen. Uit het onderhoud van de minister-president met de ambassadeur van Israël is trouwens ook gebleken dat de uitspraak van de hoge diplomaat genuanceerd dient te worden.

Indien ik een en ander goed heb begrepen, worden onze lopende initiatieven met Israël – waaronder het technologie- en wetenschapsakkoord – gehonoreerd, maar worden nieuwe initiatieven opgeschort.

Tot slot wens ik nog te beklemtonen dat het initiatief in het kader van de oprichting van het Joods Museum voor Deportatie en Verzet onze volle steun geniet.

De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de minister-president, u maakt er een karikatuur van door mij een communistenvreter te noemen. Ik behoor niet tot die mensen – en ik hoop dat ook u er niet toe behoort – die geloven dat het communisme verdwenen is door het instorten van de Berlijnse Muur.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Ik wens nog twee kleine verduidelijkingen te geven.

Er is niets dat belet dat uitvoering wordt gegeven aan de bestaande verdragen. Enkel met betrekking tot het afsluiten van nieuwe verdragen was in Is-

raël enige onduidelijkheid ontstaan. Het wekte wel wat verbazing dat Israël tot voor het 'incident' niet zo gehaast leek de bestaande verdragen uit te voeren. We zijn dan ook verheugd dat nu blijkbaar wat vaart lijkt te komen in zowel de vernieuwing van een aantal werkprogramma's in het kader van de bestaande culturele akkoorden als in de wil tot uitvoering van het R&D-akkoord.

Ik wou ook nog even reageren op de uitspraken van de heer Hostekint over president Bush. Ik heb aandachtig geluisterd naar de speech van mevrouw Clinton. Ik stel dienaangaande weinig verschil of nuances vast in de benadering van de republieken en democraten.

Mijnheer Verrijken, wat al dan niet overkomt als een karikatuur laat ik in het midden. U had het bij een vraag aan minister Van Grembergen over 'communistische madammen'. Ik ben enigszins in dezelfde sfeer doorgedaan. Misschien hebt u dat niet gemerkt, maar de andere commissieleden, en zeker ook de leden van de commissie voor Welzijn die ons hebben vervoegd, hebben het karikaturale zeker kunnen aanvoelen. U niet, en dat lijkt me dan uw probleem te zijn.

De voorzitter : Nog ter informatie van de commissie : het ontwerp inzake onderzoek en ontwikkeling is trouwens een aantal malen uitgesteld in de initiële fase, precies omdat dit werd afgewogen in het licht van de situatie. Terzake wordt een constante lijn gevolgd, ook door deze regering. Daarvan nemen we graag akte.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over Vlaamse noodhulp aan Goma

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over Vlaamse noodhulp aan Goma.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag gaat over de natuurramp in Oost-Congo van een vijftal weken geleden. Ik zou de vraag even in het bredere kader willen plaatsen van de algemene toestand in Congo nu en eigenlijk sinds de onafhankelijkheid. Ik wil beginnen met het citeren van een passage uit een opiniestuk dat professor Coolsaet enkele weken geleden schreef in het weekblad Knack. Hij zei daarin dat er sinds 11 september voortdurend wordt verwezen naar wat is gebeurd in de VS. Ik citeer : 'Elke dag, nu al dertig maanden lang, vallen er in Congo evenveel doden als op die beruchte elfde september. De New Yorkse massamoord kluisterde de hele wereld aan het beeldscherm en de gevolgen ervan laten zich tot in de verste uithoeken voelen. De dagelijkse Congolese massamoord veroorzaakt nauwelijks enige rimpeling in de vijver van de internationale politiek, behalve in België en naar ik hoop ook in Vlaanderen.' Dat is zeer positief voor België. België en alle entiteiten ervan zijn daar eigenlijk toe verplicht, gezien de morele en historische verantwoordelijkheid die we nog steeds hebben in Congo.

Twee weken geleden heeft een uitbarsting van de vulkaan Nyiragongo gezorgd voor een ware humanitaire catastrofe in het oosten van Congo. Vijftien dorpen en grote delen van de grensstad Goma werden van de kaart geveegd en 300.000 mensen sloegen op de vlucht voor het natuurgeweld. Ze zijn inmiddels teruggekeerd naar Goma en de gebieden eromheen, omdat ze eigenlijk niet welkom waren in Rwanda. Inmiddels is het gevaar geluwd en zijn de televisiecamera's uitgeweken naar andere rampgebieden, maar ondanks de snelle actie van de internationale hulporganisaties zijn de humanitaire noden nog lang niet gelenigd.

Mijnheer de minister, op 23 januari laatstleden vroeg ik u tijdens de plenaire vergadering of de Vlaamse regering bereid was om, zoals in het verleden in Kosovo, Burundi, El Salvador en Afghanistan, en in navolging van de federale regering, die 2 miljoen euro of 80 miljoen frank noodhulp voor Goma heeft toegezegd, ook met humanitaire noodhulp over de brug te komen. U antwoordde me toen dat u Vlaamse hulp aan de noodlijdende bevolking in Goma niet uitsloot. U zou het voorstel voorleggen aan de Vlaamse regering en ondertussen uw medewerkers de federale initiatieven laten inventariseren, om na te gaan hoe er complementair kan worden opgetreden.

Hebt u de humanitaire steun voor de noodlijdende bevolking in Oost-Congo reeds aangekaart binnen de Vlaamse regering ? Zo ja, wat is het resultaat ?

Is er terzake reeds een beslissing genomen door de Vlaamse regering ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, onmiddellijk na de vraag van de heer Hostekint in de plenaire vergadering heb ik de opdracht gegeven te onderzoeken op welke wijze de Vlaamse regering zinvol hulp zou kunnen verstrekken aan het getroffen gebied, die complementair zou zijn met federale of andere internationale initiatieven. De administratie heeft in het kader van dit onderzoek voorstellen ontvangen van drie humanitaire organisaties. Die organisaties zijn bereid op het terrein te werken met de middelen die we ter beschikking zouden stellen. Op basis van deze drie voorstellen werkt de administratie een voorstel uit, dat vervolgens via de normale procedures aan de Vlaamse regering zal worden voorgelegd.

Ondertussen gebeuren er echter nog andere dingen. Op 22 februari ontving ik een schrijven met als afzender 'République Démocratique du Congo – Rassemblement Congolais pour la Démocratie', ondertekend door Kamashi Kiribine Gauthier, représentant du RCD au Bénélux'. Het was duidelijk dat deze brief expliciet pleitte voor het ter beschikking stellen van geld om tussenbeide te komen in het getroffen gebied, met de veronderstelling dat het geld dus langs dit kanaal zou worden verstrekt.

U begrijpt dat het in een dergelijk gebied goed is na te gaan wie wat vertegenwoordigt en wat al die organisaties betekenen. We hebben dit dan ook laten nagaan bij het federale ministerie van Buitenlandse Zaken. Nu bleek dat de ondertekenaar van de brief onbekend is op het federale niveau. Daarmee wil ik niet zeggen dat die man onbekend is. Ik zeg alleen dat in die structuur deze man niet geboekstaafd is als vertegenwoordiger. Men zegt me zelfs dat de vertegenwoordiging van die organisatie in de Benelux niet zou bestaan. Dat kan zijn. Iedereen heeft het recht om op een bepaald ogenblik woordvoerder te zijn van een organisatie. Maar officieel hebben we daar geen kennis van. We zullen dan ook niet overgaan tot hulpverlening langs dat kanaal.

Het onderzoek van de voorstellen die we hebben ontvangen van de drie humanitaire organisaties is nog niet afgerond. Eenmaal dat is afgerond, en ik denk dat dit niet lang meer zal duren, zal ik dit voorleggen aan de Vlaamse regering om tot een beslissing te komen. Ik zal u inlichten over de prak-

Van Grembergen

tische elementen en over die beslissing die door de Vlaamse regering zal worden genomen.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het enige dat ik zou willen vragen is dat er snel zou worden opgetreden. De situatie is immers zeer ernstig. Als dit kan gebeuren via drie humanitaire organisaties, dan is dat voor mij zeer goed. Ik zal dit blijven volgen en er u binnen enkele weken misschien nog een bijkomende vraag over stellen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.21 uur.*
